

עין משפט
נר מצוה

נז א מיי פֿיל מהל' נדרס הל' יא סמג לאוין רמב:
נח ב מיי פֿער מהל' מעשה הקרנעט הל' כב סמג עשין קפנ:
נבז ג מיי שם הל' כל:
ס ד ה מיי שם הל' כב:
סא ו מיי פֿיל מהל' נדרס הל' יג סמג לאוין רמב:

תורה אור **השלם**

- וויקיציביר ממשנ אַהר מכל קרנן תרומה לין לבחן הוצק את דם השקלים לוי יצחק: ויקציביר

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה לעולם וכו' ולא תימא הא בתרומת לחמי תודה אלא אימא הא בתרומת הלשכה: (ב) ד"ה אזנא דהא אמרינן במנחות (דף עח:) אי הכי וכו' נדבר האסור הס' ד"וה"כ מ"ה הא קמ"ל בר' לעולם בתרומת לחמי תודה: (ג) ד"ה ואם דמפרשי וכו' אסור הכבר אלמא דלולין בתר מעיקרא שהיה אסור לכל העולם אימא בר' מהא לא תפשוט וכו' בסוף הקדש הא בתרומת לחמי תודה מותר וכו' בתרומת צעלמא והוי כדבר האסור וכו' אי הכי ליתני תרומת לחמי תודה מותר ואמא ידענא כל שכן בתרומת אהרן דמותר דהא לא בזה ע"י נדר כלל הא קמ"ל בר' להכי קמי בתרומת וכו' תרומת אהרן משונה והאי דמתפיש ככר תרומת לחמי תודה זריקת דס כ"זי' והד"כ: (ד) ד"ה הרי על ככור שאמר הרי עלי בשר זה בבשר בכור ובבקרן קא מיירי וכו' נמי בשליח הס' ד' (ה) ד"ה מאי טעמא וכו' לא אישתרי אלא:

תוספות

והא תרומת לחמי תודה לאחר זריקה הוא. מ"מ לא הוי כאמר ככשר שלמים לאחר זריקה כיון של הארץ נבלטו כדפ"ל גבי עומר: הא קא משמע לן דתרומת לחמי תודה תרומתו כלל כלומר כדפ"ל תרומתו כלל היא: אלא דאפרשינהו בלישייהו. כלומר שהפריש בעודה עיסה ומן השאר עשה ד' חלות מ' מינין: לימא בתנאי וכו'. אלא דמתוית בשר זבחי שלמים גביה ואמר זה כוס. אגב ריבועא דבעלי מיירי בשלמים נקט נמי הכא שלמים אלא כלומר דמתית בשר בכור גביה לאחר זריקה ואמר זה כוס ויפ"ג ביהדיא דמתית בשר בכור גביה:

יב:

ר"ן

והא תרומם לחמי תודה לאחר זריקם דמיס היא. דכיון דלחמי תודה לא שרו באכילה עד לאחר זריקה למה יתרמו אותן קודם לכן ומדקמני אסור ש"מ דבעיקרן קמתפיס: אלא אימא **הא בתרומם הלשכה אסור**. תרומת הלשכה שהיו תורמין ממעות הלשכה וממלאין שלש קופות: **ליסני תרומם לחמי תודה וי"ש תרומסו**. והויא רבותא טפי משום דמעיקרא נאסרה תרומת לחמי תודה כלומר **תרומסו היא**. כלומר בכלל וכתרומתו דקמני היא משום דהויא כתרומה לגבי זריס: **תרומם לחמי תודה נמי לפני זריקם דמיס היא**. כלומר דמשכחת לה שנתרמו קודם זריקת דמיס ומש"ה לא פסיקא ליה למתני כתרומת לחמי תודה דאיכא גוונא דמתסר כשנתרמו קודם זריקת דמיס: **כגון דאפרשינהו בלישייהו**. דכין הוא דלישני ליה דאפרשינהו לאחר אפייתן קודם זריקת דמיס שהרי אפייתן היתה קודמת אפילו לשחיטת הזבח דהא אמרינן במנחות (דף עח:) שאם נשחט הזבח קודם שיקרמו פני כולן לא קדש אלא כיון דמיימי רחיה מדרב טובי דמזי להפריש קודם זריקה ודרב טובי מייירי בדאפרשינהו בלישייהו נקט נמי הכא דאפרשינהו בלישייהו: **בארבע חלות**. ארבעה מיני חלות: **והא כתיב ארבעים**. דהא הוו ארבעה מינין חמין חלה

והא תרומת לחמי תודה לאחר זריקת דמים היא. דכיון דלחמי תודה לא שרו באכילה עד לאחר זריקה למה יתרמו אותן קודם לכן ומדקמני אסור ש"מ דבעיקרן קמתפיס: אלא אימא **הא בתרומם הלשכה אסור אבל תרומת לחמי תודה מאי מותר ליחני** ^(א) לחמי תודה וכ"ש תרומתו הא קמ"ל תרומת לחמי תודה תרומתו היא ואי בעית אימא תרומת לחמי תודה נמי קודם זריקת דמים הוא כגון דאפרשינהו בלישה וכו' הא ^(ב) דאמר רב טובי בר קיסנא אמר שמואל בלחמי תודה שאפאן בארבע חלות יצא והכתיב ארבעים למצוה והא בעי למשקל תרומה וכו' תימא דשקיל חדא ריפתא על כולה והתנן ^(ג) אחד ^(ד) מכל קרבן שלא יטול מקרבן על חבירו וכו' תימא דשקיל פרוסה מכל חד וחד ^(ה) והתנן יאחד שלא יטול פרוסה ה"אלא דאפרשינהו בלישה דשקיל חדא מחמיין וחדא מן חלות וחדא מן רקיקים וחדא מן רבוכה לימא בתנאי ^(ו) הרי עלי בבכור רבי יעקב אוסר ורבי יייהודה ימתיר היכי דמי אי נימא לפני זריקת דמים מאי טעמא דמאן דשרי ואי לאחר זריקת דמים מאי טעמא דמאן דאסר אלא לאו דמתית

רקיקין ורבוכה י: **והסגן והקריב אחד מכל קרבן**. כלומר מכל מין ומין וילפינן בג"ש [מנחות עז:] דלחד מעשר קאמר והוה להו ארבעים: **דשקל חדא מן חמץ**. שעשה עשר חלות מכל מין ואחר שהפריש אחד מכל מין לש תשעה של כל מין ועשה חלה אחת מכל תשע ותשע: **לימא כתנאי וכו'.** אי לפני זריקת דמים כלומר שאמר כן בפירוש. וגרסא צעיני דדיקין הוא דהוה מזי לאקשוי אי בואמר הרי עלי בככור סתמא מאי טעמא דמאן דשרי דאפילו אי אמרינן דבהיתירא קמתפיס כל שאמר סתם בעיקרו קמתפיס דהא תנן במתני' חטאת תודה שלמים אסור ולא דייקין מינה בסוגיין דבעיקרו קמתפיס אלא אידיי דצעי לימיר אי לאחר זריקת דמים מ"ט דמאן דאסר נקט נמי אי לפני זריקת דמים מ"ט דמאן דשרי אכל ה"ה דסתמא נמי קשיא: ^(א) **לא דבוי עלמא לפני זריקם דמיס**. כלומר אי נמי סתמא דחד דינא אית להו ואפילו הכי רבי ^(ב) יוסי מתיר מדכתיב כי ידור נדר ובכור דבר האסור הוא כיון דצעל כרמו חלה קדושה עליו: **ל' לנכוס דבר האסור**. כלומר כיון דמזוה להקדישו כדמפרש הש"ס לקמן [ג.]: **מצעי ליה למתפיס בחדא וואס**. דאע"ג דחוצה עליו

דהא מתפיס ככר בתרומת לחמי תודה לאחר זריקת דס שהוא דבר האסור ויש עליה שם תרומה כתרומת לחמי תודה אסור ולא תפשוט מהכא בשר זבחי שלמים אי צעיקר מתפיס או בסוף דאפשר דאיסור והיתר תרייהו ליהוו קודם זריקת דס כגון דאפרשה בלישה והיתה תרומה מותרת לכהן קודם זריקה ולהכי איסור והיתר ציחק קודם הזריקה והיתר לאחר האיסור ותרייהו קודם זריקה להכי אמרינן באיסור שהיתה קודם שהופרשה שהיתה קדושה בשחיטה קודם הפרשה אסורה לכל העולם הפריש זה את ככרו דמותר להפריש בלישה וכדרב טובי וכו' י: **והא כתיב ארבעים**. דארבעים חלות מיציעי ליה למיפי עשרה מכל מין: **ומשני למזוה**. דמזוהו שיהו ארבעים אכל אי אפאן בארבע חלות גדולות מכל מין אחת י"א: **והא צעי למישקל תרומה**. מן חד וחד מכל מין אחד מעשרה: **וכי תימא דשקיל חדא אכולסו**. דמהני ארבעה שקיל חדא לתרומה: **והסגן אחד מכל קרבן**. דמכל מין ומין צעי למישקל חדא חדא מחמין חדא ומחלות חדא ומרקיקין חדא ומרבוכה חדא אכל לא שקיל מתד מין בלבד על תלתא: אלא **דאפרשה בלישה**. דמכל מין ומין הפריש קודם אפייה לתרומה ואח"כ אפה לשירים דהשתא שקיל תרומה שלימה מכל קרבן דאופה חלה ממנה שנוטל מכל מין ומין: **הרי עלי בככור**. ^(א) כהן קא מיירי דאי בישראל לית ליה שום זכיה בגווייה ואסור ליה נמי באכילה שאמר הרי עלי בשר זה ככשר בכור: **היכי דמי אינלימא**. דלומר הרי עלי בשר זה ככשר בכור לפני זריקת דמים: **מאי טעמא דמאן דשרי**. הא בכור לא ^(ב) לישתרי אלא צוריקת דמו:

מוסף רש"י

כל כגויי פרק ראשון נדרים

רש"י

והא תרומם לחמי תודה לאחר זריקם דמיס הוא. ואליצא דר' אליעזר בר' שמעון נקיט ליה דלמר לא קדש הלחם עד שישחוט ויזרוק דמה לשמה וצמורת כהנים^(א) קאמר לה גבי לחמי תודה וקודם זריקה אי אכל מהני לחמי תודה לא עצד איסור גמור ואפי' הכי הוי אסור אלמא כדהשתא מיתפיס: לעולם אימא לך בתר מעיקרא אולוין היכא דאיכא היתירא ואיסורא ולא תימא^(ב) דלמרי' בתרומת לחמי תודה אלא אימא הא בתרומת הלשכה אסור דהיא אסורה בין מעיקרא בין בסוף והוי נמי דבר הנדור דכתיב אשר ידבנו לבו תקחו את תרומתי **אזל תרומם לחמי תודה מאי מותר**. משום דלתרומת לחמי תודה הוי היתר קודם זריקת דס תודה ואולוין בתר מעיקרא: אי הכי ליתני כחלת אהרן או כתרומת לחמי תודה מותר ואע"ג דהוי דבר הנדור ואנא ידענא דכ"ש כתרומתו דמותר דהוי מתפיס בדבר האסור ^(ג): לעולם כתרומת לחמי תודה מותר והאי דקתני כתרומתו הא קמ"ל דתרומת לחמי תודה תרומתו היא כתרומה חשובה דהויא נמי דבר האסור ואין אדם יכול להתפיס בה דבר בנדר אע"ג דבאה על ידי נדר: **ואיצעית אימא**. כדקאמרת הא כתרומת לחמי תודה אסור ואפילו הכי אימא דדייקינן נמי מהכא דלולין

בתר מעיקרא ואסורה התרומה קודם זריקה כגון דאפרשה בלישה וכו' הא דלומר רב טובי בר קיסנא וכו': ואית דמפרשי **והא תרומם לחמי תודה לאחר זריקם דס**. היה כהן מפרשה והיתה מותרת לכהן וקודם זריקת דס היתה אסורה דמלחר שנתקדשו לחמי תודה בשחיטה נאסרו לכל העולם ועשה טבל עד שהופרשה התרומה לאחר זריקה שהותרה לכהן אלמא אע"ג דקודם זריקה היתה אסורה ככשר זבחי שלמים אסור ^(א) ככר אלמא דלולין בתר מעיקרא שהיה אסור לכל העולם: לעולם מהא לא תיפשוט **ואימא הא בתרומם הלשכה אסור**. דתרומת הלשכה לא היה לה היתר בין בתחילת הקדש בין בסוף הקדש: **הא בתרומם לחמי תודה מאי מותר**. משום דלמרינן בסוף מתפיס ומלחר תרומת הכהן היא חשובה כתרומה צעלמא כדבר האסור ולא כדבר הנדור ולהכי מותר המתפיס אי הכי ליתני כתרומת לחמי תודה מותר כל שכן כתרומת אהרן דלנא ידענא דמותר דהיא לא בזה ע"י נדר כלל: **נתרומסו היא**. להכי קמי כתרומתו במתניתין לאשמועינן דתרומת לחמי תודה לאחר זריקת דס שהיא מופרשת ויש עליה שם תרומת אהרן חשובה

דהא מתפיס ככר בתרומת לחמי תודה לאחר זריקת דס שהוא דבר האסור ויש עליה שם תרומה כתרומת לחמי תודה אסור ולא תפשוט מהכא בשר זבחי שלמים אי צעיקר מתפיס או בסוף דאפשר דאיסור והיתר תרייהו ליהוו קודם זריקת דס כגון דאפרשה בלישה והיתה תרומה מותרת לכהן קודם זריקה ולהכי איסור והיתר ציחק קודם הזריקה והיתר לאחר האיסור ותרייהו קודם זריקה להכי אמרינן באיסור שהיתה קודם שהופרשה שהיתה קדושה בשחיטה קודם הפרשה אסורה לכל העולם הפריש זה את ככרו דמותר להפריש בלישה וכדרב טובי וכו' י: **והא כתיב ארבעים**. דארבעים חלות מיציעי ליה למיפי עשרה מכל מין: **ומשני למזוה**. דמזוהו שיהו ארבעים אכל אי אפאן בארבע חלות גדולות מכל מין אחת י"א: **והא צעי למישקל תרומה**. מן חד וחד מכל מין אחד מעשרה: **וכי תימא דשקיל חדא אכולסו**. דמהני ארבעה שקיל חדא לתרומה: **והסגן אחד מכל קרבן**. דמכל מין ומין צעי למישקל חדא חדא מחמין חדא ומחלות חדא ומרקיקין חדא ומרבוכה חדא אכל לא שקיל מתד מין בלבד על תלתא: אלא **דאפרשה בלישה**. דמכל מין ומין הפריש קודם אפייה לתרומה ואח"כ אפה לשירים דהשתא שקיל תרומה שלימה מכל קרבן דאופה חלה ממנה שנוטל מכל מין ומין: **הרי עלי בככור**. ^(א) כהן קא מיירי דאי בישראל לית ליה שום זכיה בגווייה ואסור ליה נמי באכילה שאמר הרי עלי בשר זה ככשר בכור: **היכי דמי אינלימא**. דלומר הרי עלי בשר זה ככשר בכור לפני זריקת דמים: **מאי טעמא דמאן דשרי**. הא בכור לא ^(ב) לישתרי אלא צוריקת דמו: **והאמר**

מסורת הש"ס

(א) ז"ל תרומת לחמי וכו', (ב) מנחות עו: ע"ש [נדדה ו: ע"ש], (ג) [מנחות עז:], (ד) שם עז. עז: פסחים לו: [נדדה ו:], (ה) מיר ד:, (ו) ז"ל ר' יוסי וכן מוכח ממיר להדיא, (ז) [ו פרק יא,], (ח) [ע"כ פירוש ואית דמפרשין, (ט) ז"ל ורבוכה וכתמי והקריב הד"א. כש"א,] (י) ש"ך לדף ג', (כ) כ"ס יהודה,

גליון הש"ס

בהר"א ש"ד"ה כגון דאפרשין בו' דקודם שחיטת חובה ל"ש. עיין גנה דף ו ע"ב מד"ה דאפרשינהו:

פירוש הרא"ש

והא תרומת לחמי תודה דלאחר זריקת דם הוא. דלולין רגילות ליתנס לכהן עד אחר זריקת הדמים שכבר הוצרו לאכילה: הא בתרומת הלשכה אסור. דכולא איסורא הוא: הבי גרסינן תרומת לחמי תודה [נמינן תרומתו היא וכולס בכלל תרומתו: כגון דאפרשין בלישה. והייט ע"כ לפני זריקת דמים שהלחם קדוש בשחיטת הזבח ואין שומטין הזבח עד שיקרמו פניהם בתנור דאז מימירי לחם והאי דקאמר דלולין דאפרשין בלישה לאו דוקא דקודם שחיטת הזבח לא ש"ך לקיטום תרומת לחמי תודה ועיין לא קדש הלחם ומה תרומה ש"ך בכו אלא מיירי שהפריש בין שחיטה לזריקה וגרסה דלמרינן קדוש בשחיטה דפסחים (דף ג:) שני דברים הם ממדיין מעלין זה בלא זה והלחם קדוש בשחיטה לבדו והאי דנקט דאפרשין בלישה אגב דמייתי עלה הא דרב טובי מכל חד וחד כו': אלא דאפרשינהו בלישה. אחר ששה מכל מין ומין עשר חלות ומתן אחת מכל מין לכהן ומתשעה חלות ואלה היכיר אפיית חלות הקטעות: אי לפני זריקת דמים. כלומר שאמר בפירוש לפני זריקת דמים והוא הדיון נמי אי אמר בככור סתמא הוה קשיא ליה דמ"ט דמאן דשרי אלא משום דצעי למימר וזי לאחר זריקת דמים והייט כגון שפירש לאחר זריקת דמים נקט נמי הכא

שלמים אלא כלומר דמתית בשר בכור גביה לאחר זריקה ואמר זה כוס ויפ"ג ביהדיא דמתית בשר בכור גביה:

לחמי תודה שאפאן בארבע חלות. שהיה לו לעשות ארבעים ולא עשה כי אם ארבע, אחד מכל מין (תנחות עז.) אחד ממנה ואחד מחמין ואחד מרקיקין ואחד מרבוכה, דארבע מינין יש בהן (שם מכת"י.) עשר עשרונים של חמץ אפאן כולה בחלה אחת, וג' עשרונים ושלש שבתות מנה אפאן בחלה אחת, וכן של רקיקין וכן של רבוכה (נדדה א.). והא כתיב ארבעים. במנחות ילפינן לו בפרק תהודה (עו.) ואמאי י"א, ומשני למצוה. אכל עיטובא ליכא (נדדה א.). והא בעי למשקל תרומה. דכתיב (ויקרא ו) והקריב ממנו אחד מכל קרבן תרומה, וכן תרומה אמרינן דהויא אחת מעשרה (תנחות עז.) שנוטל אחד מכל מין ומלכות להכניס כדכתיב (ויקרא טס) לכהן הוצרך את הדם לו יהיה, והתשעה נאכל לבעלים (שם מכת"י.) וכיון דליכא עשר היאך יפריש (נדדה א.). שלא יטול מקרבן על חבירו. מקרבן זה תרומה על חבירו, שלא יטול מן אחד שנים ומזה